

Beknopt verslag/conclusies van de openbare vergadering van de commissie Samenleving van de gemeenteraad Emmen op dinsdag 3 december 2019, aanvang 19.30 uur.

Aanwezig:

Voorzitter: de heer H. Huttinga
Commissiegriffier: mevrouw C.M. de Widt
Collegeleden: de heer R.E. Kleine, de heer G. Rink en de heer R. Wanders
De commissieleden: mevrouw A.T. Bosch-de Veen (ChristenUnie), de heer K.P. Eggen (D66), mevrouw C.P.M. Ester-Schokker (SP), de heer T.H. Gerth (CDA), de heer J. Grethe (50PLUS), mevrouw R. Horasan (PvdA), de heer G.J. Horstman (PvdA), de heer T. Kuilder (VEVN), de heer H. Leutscher (LEF!), mevrouw A.G. Louwes-Linneman (PvdA), mevrouw P. Mellema (CDA), de heer H.H. van Ommen (GroenLinks), de heer W. Rixtum (PVV) (*vanaf punt 4*), de heer P.M. Schrik (Wakker Emmen), mevrouw M. Smit (VVD) (*vanaf punt 4*) en mevrouw A.K. Velzing (Wakker Emmen).
Verslaglegging: mevrouw M.S.J. Stegink (Notuleerservice Mooi Werk)

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Huttinga opent de vergadering om 19.30 uur en heet iedereen hartelijk welkom. Vanwege het verzoek van CDA wordt (*later in de vergadering*) besloten om de Verordening Jeugdhulp (7C) voor 7B te behandelen.

Voorzitter Huttinga wijst op de rondgedeelde leaflet over de kunstroute 'Into nature', die in de zomer van 2020 in het Bargerveen gaat plaatsvinden. Van wereldvermaarde kunstenaars komen er twintig kunstwerken in het landschap. De raad zal in het nieuwe jaar een keer worden uitgenodigd in het Rensenpark voor meer informatie. Tegelijkertijd wordt dan aandacht besteed aan het Erfgoed Netwerk en de aanleg van de elektronische collectieverzameling.

Wethouder Kleine vult aan dat ook het Rensenpark en de Broken Circle worden betrokken.

Voorzitter Huttinga meldt dat mevrouw Smit en de heer Rixtum iets later komen.

2. Actuele mededelingen vanuit het college/presidium: n.v.t.

3. Presentatie

3A Presentatie 'Perspectief op jeugd' (op verzoek wethouder Kleine)

Wethouder Kleine licht toe, dat 'Perspectief op jeugd' de laatste twee jaar tot stand is gekomen en vaak is besproken. Afgelopen vrijdag is het laatste concept toegestuurd en het stuk is bijna toe aan openbaarmaking. In de presentatie zal mevrouw Kolk de hoofdlijnen belichten. De vraag aan de commissie is of er eerst een C-discussie over moet komen of dat de procedure voor besluitvorming kan starten.

Mevrouw Kolk is projectleider bij de gemeente Emmen voor de inkoop jeugdhulp en coördineert de transformatie van de jeugdhulp.

Aan de hand van een digitale presentatie gaat mevrouw Kolk in op de vragen: wat willen we bereiken, wat vraagt dat en hoe doen we dat?

Eerst is verzameld wat er allemaal is aan ambities, kaders en ontwikkelingen. Omdat ontwikkelingen vanuit allerlei domeinen plaatsvinden, wil men meer integraal gaan werken, binnen de gemeente en samen met partners. Een belangrijk doel is een ander perspectief. De ambitie bevat vier thema's: gelukkig, veilig, gezond en met perspectief opgroeien. De visie op de transformatie van het jeugd domein is, dat men een positief jeugd beleid wil voeren

(versterken wat goed gaat), voor, door en met jongeren en dat een perspectiefwisseling plaatsvindt. Het gaat om aansluiting op de leefwereld en niet om de systeemwereld. Nu wordt gekeken naar: “wat heeft dit kind”, wat zijn de problemen en de risico’s. Dat moet worden: “wat heeft dit kind nodig of wat hebben de ouders nodig”. Wat gaat goed en wat zijn beschermende factoren, vooral in de eigen omgeving. In de praktijk is de manier van kijken lastig te veranderen. In de gesprekken met de betrokkenen gaat het over deze perspectiefwisseling. Het normale ontwikkelingspad van een kind is hobbelig. Ook normaal gedrag kan lastig zijn en veel van ouders vragen. In een schema worden hier voorbeelden van gegeven. De neiging is om hobbels te problematiseren in plaats van te normaliseren. Het aantal kinderen met een diagnose is de laatste twintig jaar van 1 op de 27 naar 1 op de 8 gegaan.

Mevrouw Kolk geeft een overzicht van de elementen van het perspectief dat men wenst. Het laatste element daarvan bestaat uit een heldere visie, een regierol van de gemeente en partners en een lange adem.

Tot slot laat mevrouw Kolk een schema zien waarin de vier thema’s (gelukkig, gezond, veilig en met perspectief opgroeien) verder zijn ingevuld. Er worden doelen aan gekoppeld en deze doelen wil men bereiken door bewegingen te veroorzaken. In een volgend schema worden zeven verschillende soorten bewegingen onderscheiden, waaronder: van controle naar data-gestuurd werken en van onderwijs en jeugdhulp naast elkaar naar met elkaar.

ChristenUnie vindt jeugdzorg een onderwerp dat erg aanspreekt en waar je veel over nadent. De vraag is hoe je echt tot een verandering kan komen. Het geven van etiketten is erg ingebed. **Mevrouw Kolk** ziet het als een soort maatschappelijke discussie. Via de bewegingen moet men tot concrete keuzes komen, bijvoorbeeld ten aanzien van onderwijs en jeugdhulp.

Wakker Emmen heeft de wethouder in oktober gevraagd naar de oorzaken van de jeugdproblematiek. Dat onderzoek loopt nu. Graag ziet Wakker Emmen de resultaten gekoppeld aan dit stuk. **Wethouder Kleine** reageert dat er ook een stuk bij de ingekomen stukken zit en er zijn al veel onderliggende stukken betrokken bij ‘Perspectief op jeugd’.

LEF! begrijpt dat de verandering tijd vraagt. Functioneert het systeem nu dus niet optimaal? Twee tot drie jaar geleden is ook gezegd dat een cultuuromslag nodig was. **Mevrouw Kolk** legt uit dat de visie al groeit. Het functioneert nu niet slecht, maar wanneer kinderen niet onnodig in jeugdhulp belanden, is er voor kinderen die het nodig hebben meer ruimte. Tot afgelopen jaar is vooral aan de systeemwereld gewerkt. Nu kan men aan de verbetering gaan werken.

LEF! mist nog aandacht voor de vraag hoe je kinderen bereikt. **Mevrouw Kolk** wil graag dichterbij de gezinnen en achter de voordeur te komen en daar is een ander systeem voor nodig.

D66 vindt de positieve insteek goed. De perspectiefwisseling is lastig, maar landt ook al bij huisartsen en specialisten. D66 wil graag een C-discussie over het stuk.

CDA wil bij de C-discussie graag stuk 11D betrekken.

VEVN vraagt of de vier ambities realistisch zijn gezien het beschikbare budget. **Wethouder Kleine** reageert dat inderdaad keuzes gemaakt moeten worden, maar wel op basis van een visie.

Wakker Emmen vraagt hoe huisartsen betrokken zijn bij het transformatieproces. **Mevrouw Kolk** antwoordt dat ze een belangrijke betrokken partij zijn en blijven.

Voorzitter Huttinga concludeert dat een C-discussie gewenst is.

Wethouder Kleine zal gestelde vragen bij die discussie betrekken. Als er meer thema’s zijn waar men dringend het gesprek over wil, ontvangt het college graag die inbreng.

Voorzitter Huttinga komt nog terug op hoe men dit proces organiseert.

4. Spreekrecht

Mevrouw Van ’t Slot spreekt namens de Stichting Kinderkamp Zuid-Oost Drenthe. In reactie op de presentatie zegt mevrouw Van ’t Slot, dat de mensen van het kinderkamp wel achter de voordeur komen. Zij treffen daar armoede aan en het terrein is daar niet hobbelig, maar steil en bergafwaarts. Mevrouw Van ’t Slot is vrijwilliger bij de stichting en ook gedragswetenschapper en orthopedagoog. Er zijn twintig vrijwilligers actief bij de stichting.

Mevrouw Van ’t Slot geeft diverse voorbeelden van wat voor kinderen aan het kamp deelnemen en hoeveel het kamp voor hen betekent. Men wil de kinderen de zorgen thuis laten vergeten en

het gevoel geven erbij te horen. Op allerlei manieren zorgt men ervoor dat de kinderen mee kunnen doen en zich geliefd voelen. Men biedt ze structuur, gezond eten en gezamenlijke activiteiten. Men is blij dat het bestrijden van armoede een speerpunt is van de gemeente. De stichting bestaat al vijftig jaar. Het probleem is nu dat de gemeente Emmen de subsidie van 1500 euro per jaar heeft ingetrokken met het argument dat de stichting voldoende geld op de rekening heeft staan. De stichting heeft juist vooraf geld op de rekening nodig om het kamp te kunnen gaan organiseren.

Graag wil men weten bij wie de stichting terecht kan om hier verder over te praten en wat de raad doet met wat bij het spreekrecht wordt ingebracht. De stichting vraagt de gemeente om het besluit op korte termijn te heroverwegen en de subsidie structureel te maken.

Voorzitter Huttinga reageert dat fracties zelf bepalen wat ze doen met wat een inspreker inbrengt. In de commissie kunnen ze de inspreker nadere vragen stellen.

VEVN nodigt de stichting uit voor een gesprek.

LEF! vraagt of ook professionele krachten bij de uitvoering betrokken zijn en of hetzelfde werk ook door commerciële organisaties wordt gedaan. **Mevrouw Van 't Slot** antwoordt dat alleen vrijwilligers betrokken zijn en dat Humanitas ook kinderkampen organiseert, maar niet specifiek voor kinderen uit de regio die elkaar ook kennen.

D66 vindt het fantastisch werk en vraagt of het doorgaan van het kamp ter discussie staat en of er sponsoren zijn. **Mevrouw Van 't Slot** zegt dat het doorgaan niet ter discussie staat, maar dat de sponsoren erg wisselen. Graag heeft men ook een structurele bijdrage van de gemeente.

Op de vraag van **Wakker Emmen** hoeveel kinderen deelnemen, antwoordt **mevrouw Van 't Slot** dat dit er veertig zijn.

CDA vraagt of het vooral gaat om waardering door de gemeente of om het geld. **Mevrouw Van 't Slot** maakt duidelijk dat het echt om het geld gaat. De 1500 euro is 20% van de begroting en moet nu via veel extra inspanning van sponsoren worden gevraagd. Bovendien past de opzet van het kamp helemaal in het armoedebeleid.

LEF! vraagt hoe men in contact komt met de kinderen. **Mevrouw Van 't Slot** legt uit dat men die krijgt aangemeld via schoolmaatschappelijk werk, huisartsen en jeugdzorg

5. Rondvraag

Wakker Emmen vraagt, naar aanleiding van een artikel in het Dagblad van het Noorden over een dreigende hulpstop voor zeer specialistische jeugdzorg voor 500 Drentse kinderen, of de gemeente al overeenstemming heeft bereikt met GGZ over de tarieven voor 2020 en zo niet, hoe die zorg dan wordt georganiseerd.

Wethouder Kleine antwoordt dat het niet klopt dat kinderen per 1 januari geen hulp kunnen krijgen. Deze week heeft men een gesprek met de GGZ. Er zijn ook andere aanbieders van dit product. Bovendien geldt een doorleverplicht van zes maanden voor de GGZ en daarna spreekt men eventueel een afbouw.

D66 vraagt wat de wethouder als schoolbestuur kan doen om het percentage meldingen van kindermishandeling vanuit het onderwijs te vergroten. Volgens berichten van de afgelopen weken komt maar 4% van de meldingen uit het onderwijs. Kan bijvoorbeeld een aandachtsfunctionaris worden aangesteld? **D66** vraagt de wethouder om meer aandacht hiervoor.

Wethouder Kleine kent de cijfers voor Emmen niet. Via de regiovisie Huiselijk Geweld en Kindermishandeling kan men programma's opstellen. De wethouder spreekt daar regelmatig met schoolbesturen over, maar scholen moeten het zelf doen.

ChristenUnie had dezelfde vraag als **Wakker Emmen** over de jeugdhulp. Hoe staat het in totaal met de inkoop?

Wethouder Kleine zegt dat het antwoord complex is. De ambulante GGZ-zorg is gegund. Wat betreft verblijf is men in de uitvraagfase. Het enige probleem is er met de GGZ. In totaal is men voor driekwart rond.

6. Bespreken C-stukken: n.v.t.

7. Bespreken B-stukken

7A Besluit begrotingswijziging 2019-2 + bijlagen RIS.9460 en RIS.9461

De commissie heeft geen opmerkingen bij dit agendapunt.

7C Actualisatie Verordening Jeugdhulp 2020 + bijlage RIS.9472

Wethouder Kleine licht toe dat 'Perspectief op jeugd' eigenlijk vooraf aan deze verordening vastgesteld zou moeten worden. De verordening moet echter in verband met de inkoopprocedure voor 2020 worden vastgesteld. De verordening kan altijd aangepast worden naar aanleiding van de discussie over Perspectief op jeugd.

Eerste termijn

Wakker Emmen ziet de verordening als een technisch stuk. Actualisatie en uitbreiding was nodig en de verordening is nu beter leesbaar. Kwetsbare jongeren verdienen aandacht en moeten de noodzakelijke, goede en passende hulp kunnen krijgen. De Wmo-raad heeft inhoudelijk geen bezwaren tegen de verordening.

Wakker Emmen stemt in met de verordening, maar heeft nog een paar opmerkingen en vragen:

- In artikel 9.3 moet het woord 'college' nog worden vervangen door 'gemeente'.
- Op blz. 2 moet bij punt 2 'veugdhulp' vervangen worden door 'jeugdhulp'.
- Op blz. 2 klopt onder punt 3 de nummering van de argumenten niet.

PvdA merkt op, dat het bij artikel 1.2.6 lijkt alsof de gemeente alles opnieuw moet beoordelen of onderzoeken. PvdA heeft op een vraag hierover al een helder antwoord gekregen. Men begrijpt nu dat met gemeente het college wordt bedoeld en dat De Toegang het mandaat heeft. PvdA kan zich vinden in de actualisatie.

CDA constateert dat het woord 'college' is vervangen door 'gemeente', terwijl feitelijk wel het college wordt bedoeld. Waarom? CDA vindt het niet juist.

De verordening doet recht aan de transformatie. De verantwoordelijkheid wordt allereerst bij de ouders, de jeugdige en hun netwerk gelegd. In artikel 3 wordt geregeld dat hulp vanuit het sociale netwerk ook via een pgb mogelijk is. Wat is het verschil tussen hulp vanuit het sociale netwerk zonder vergoeding en via een pgb? Hoofdstuk 2 bevat de kern, namelijk dat de gemeente ervoor moet zorgen dat jongeren zoveel mogelijk gezond, kansrijk en veilig moeten opgroeien. De term 'zoveel mogelijk' kan niets of alles betekenen. De vraag naar jeugdzorg zal altijd groter blijven dan het aanbod. Hoe moeten we dit zien?

VVD vindt dat het gelukt is om de verordening te actualiseren, het proces goed te beschrijven en voor alle betrokkenen inzichtelijker te maken. Op de website van De Toegang staat welke taken men heeft overgenomen van de gemeente Emmen. De Toegang is een onafhankelijk loket, maar de gemeente is verantwoordelijk voor het afdoen van de geformuleerde aanvraag. Is het niet tijd om de zware constructie van een zelfstandige stichting met een eigen bestuur, te evalueren. Veel gemeenten hebben een loket onder eigen beheer. Wat is de mening van de wethouder hierover?

SP vraagt hoe de bevoegdheden van de gemeente worden gedelegeerd en naar wie. Wordt er regelmatig overleg gevoerd en geëvalueerd?

ChristenUnie stemt in met de verordening, maar heeft nog drie vragen.

In de routing van de jeugdzorg via GI's en kinderrechter lijkt er nergens een afstemming met de gemeente te zijn. In de analyse van de tekorten van de jeugdhulp staat dat de gemeente weinig inspraak heeft als het via een GI of kinderrechter gaat. Is niet nog een vorm van sturing mogelijk vanuit de gemeente?

Klopt het dat pleegzorg niet voorkomt in de opsomming van producten en tarieven in de bijlage, omdat die niet via een pgb gaat?

De vraag van de Wmo-raad waarom de zeven dagen termijn niet in deze verordening staat, lijkt niet beantwoord. Kan de wethouder daarop reageren?

D66 stemt in met de verordening. Ook D66 vraagt waarom het woord ‘college’ is vervangen door ‘gemeente’. Vragen zijn verder: zijn er afspraken gemaakt met instanties over doorverwijzingen (artikel 1.4) en wat is de betekenis van artikel 2.6 over nadere regels? Het stuk mag van D66 een A-stuk worden.

GroenLinks kan zich in grote lijnen vinden in het stuk, maar zit ook met het punt van college/gemeente. Wat is de motivatie voor de verschillende vergoedingspercentages?

Wethouder Kleine zal alle punten meenemen die met de redactie te maken hebben. Met de keuze om het woord gemeente te gebruiken waar college bedoeld wordt, sluit men aan bij Stimulansz. Het woord gemeente is meer bekend bij burgers.

CDA reageert dat het woord gemeente veel betekenissen heeft en vraagt om toch het woord college te gebruiken.

Wethouder Kleine legt uit dat Stimulansz heeft onderzocht welke benaming het beste aansluit bij de beleving van inwoners en dat is ‘gemeente’.

Wanneer er meer hulp nodig is dan het sociale netwerk kan bieden, kan via een pgb bovengebruikelijke hulp worden gegeven.

Op de vraag of men niet te veel ambitie heeft, antwoordt de wethouder dat men eerst hoog inzet en dan kijkt hoe men de ambitie kan invullen. In het beleidsstuk moet worden beschreven wat wel en wat geen jeugdhulp is. Die discussie speelt ook landelijk.

Half december is er een afspraak met de Raad van Toezicht van De Toegang. Dat is een evaluatiemoment.

Het college had het mandaat voor veel bevoegdheden. Die legt men nu op de raadstafel. Een aantal toegangstaken is gedelegeerd naar De Toegang en daar heeft men regelmatig contact mee.

Instanties als GI's, huisartsen en Raad voor de kindbescherming hebben wettelijk een eigen verantwoordelijkheid om te verwijzen. De gemeente probeert om, net als met de huisartsondersteuners, te gaan werken met zorgmakelaars om te kijken wat men wel en niet in lokale teams kan doen. Men is daar met alle organisaties afspraken over aan het maken. Via overleg aan ‘beschermingstafels’ wordt soms een andere oplossing gevonden dan onder toezicht stelling.

De wethouder vraagt na waarom pleegzorg niet in het rijtje van producten en tarieven staat en ook hoe het zit met de zeven dagen termijn.

Bij ‘nadere regels’ gaat het om concretisering in uitvoeringsregels.

Tweede termijn

LEF! begrijpt dat de tekst toegankelijk moet zijn voor inwoners, maar een verordening moet wel getoetst worden door de raad. LEF! stelt voor om de eerste keer dat in de verordening het woord gemeente staat, in een voetnoot uit te leggen dat men hiermee het college bedoelt.

VVD is blij met de toegezegde evaluatie ten aanzien van De Toegang en wacht deze met belangstelling af. **D66** vraagt VVD aan welke eis die evaluatie moet voldoen. D66 denkt dat men die evaluatie al heeft gehad. Denkt VVD dat de evaluatie kan leiden tot stoppen met De Toegang? **VVD** wil graag horen hoe het gaat met De Toegang en wat de toegevoegde waarde is van het Stichtingsbestuur. Het zou kunnen dat stoppen uit de evaluatie naar voren komt.

CDA heeft nog geen antwoord op de vraag hoever je gaat met ‘zoveel mogelijk’ zorg. Het is belangrijk om grenzen te stellen, bijvoorbeeld ten aanzien van wat bij jeugdzorg en wat bij passend onderwijs hoort.

Gaat men straks in alle verordeningen het woord college vervangen door gemeente?

ChristenUnie is blij dat men gaat kijken naar zorgmakelaars.
GroenLinks heeft nog geen antwoord op de vraag over de motivatie voor de verschillende percentages in de ondersteuningstarieven.

Wethouder Kleine reageert dat de uitleg over het woord gemeente in de begrippenlijst staat. Een voetnoot kan toegevoegd worden. Het kan ook voor andere verordeningen een lijn zijn die gekozen wordt.

In het onderwijs is al discussie over wat passend onderwijs is. Het is de bedoeling dat onderwijs en jeugdzorg al in het begin samen kijken en zorgen dat kinderen niet ‘geparkeerd’ worden terwijl nog onderwijs mogelijk is.

Pleegzorg staat niet in het rijtje omdat de pleegouders daarvoor een vergoeding krijgen.

Op de vraag over de zeven dagen termijn komt de wethouder schriftelijk terug.

De verschillende vergoedingspercentages staan volgens de wethouder in de Wmo-verordening en niet in deze verordening.

Voorzitter Huttinga vraagt of het een A-stuk mag worden.

CDA zou liever wachten met vervanging van het woord ‘college’ door ‘gemeente’ tot men het hier gemeentebreed over eens is, maar gaat wel akkoord dat het een A-stuk wordt.

Voorzitter Huttinga concludeert dat het een A-stuk wordt en dat voor de raadsvergadering nog een paar correcties plaatsvinden en een paar antwoorden komen.

7B Verordening Maatschappelijke Ondersteuning gemeente Emmen 2020 + bijlagen RIS.9464, RIS.9465 en 19.012661

Wethouder Rink licht toe dat deze nieuwe verordening geactualiseerd en goed leesbaar moest worden. In deze verordening hanteert men het woord ‘gemeente’ voor ‘college’. De modellen van Stimulansz zijn hier ook gebruikt.

Eerste termijn

Wakker Emmen vindt het goed dat de leesbaarheid is verbeterd, dat de verordening is geactualiseerd en dat De Toegang is toegevoegd. Het is wel bijzonder dat in juni heel snel de verordening van 2015 moest worden gewijzigd en nu een nieuwe verordening voorligt.

Wakker Emmen begrijpt dat het college niet is ingegaan op de wens van de Wmo-raad om de verordening voor een jaar vast te stellen, maar misschien kan wel een evaluatie plaatsvinden na een jaar. Wat is daarop de reactie van de wethouder?

Wakker Emmen vraagt, naar aanleiding van een artikel in Trouw van 9 januari 2019 over de studie ‘Zorg om banen’ van PBL, aandacht voor het afnemen van het aantal mantelzorgers per oudere. Terwijl mensen langer thuis blijven wonen en er personeelstekorten zijn in de zorg, vermindert het aantal mantelzorgers per oudere van vier nu, naar twee over twintig jaar en in gebieden waar jongeren wegtrekken zelfs van vier naar een. In een verordening hoeft geen visie te staan, maar ook in het beleidsstuk ‘Samen verder 2017-2021’ staat niets over het toekomstige tekort aan mantelzorgers. Men hoort graag op korte termijn van de wethouder hoe deze krimpgemeente daar mee om zou moeten gaan.

PvdA ziet de verordening als een technisch stuk en geeft een compliment voor de leesbaarheid.

Bij 3.2.2 vraagt PvdA of ook voor bijvoorbeeld een e-bike een vergoeding mogelijk is.

Kan de wethouder al iets zeggen over de nieuwe vormen van beschermd wonen? PvdA vraagt het college om te kijken naar de rol van een dementieconsulent en van De Toegang bij de indicatiestelling bij dementerenden. Het lijkt of hier twee keer hetzelfde werk wordt gedaan.

CDA vindt de leesbaarheid verbeterd, maar het vergelijken van oud en nieuw is daardoor moeilijker. Het is jammer dat van de adviesraden alleen de Wmo-raad heeft gereageerd. CDA heeft nog de volgende vragen en opmerkingen:

- In 2.1.1 staat ‘zo snel mogelijk’. Beter kan een aantal dagen worden genoemd.

- In 4.1.2.2 worden het doen van boodschappen en zorgen voor eten en drinken genoemd. Dat stond niet in de oude verordening. In de toelichting op 3.1.1 wordt begeleiding bij wassen en aankleden genoemd. Dat stond wel in de oude verordening. Kan men voor al deze dagelijkse handelingen ook dagelijks hulp krijgen? Hoe staat dit in verhouding tot de wijkverpleging die door de zorgverzekering wordt gefinancierd?
- In 2.2.3 en 6.3.2 komt het sociale netwerk aan de orde, als vrijwillige mantelzorg, respectievelijk als hulp via een pgb tegen een vergoeding van 50%. Waar ligt de grens tussen beide?
- In 6.3.13 staat dat naar de besteding van een pgb kan worden gevraagd. Gebeurt dit bij een vermoeden van niet volledige ondersteuning? Wordt er ook steekproefsgewijs naar gevraagd?
- Op pagina 25 staat dat de hoogte van de eigen bijdrage afhankelijk is van inkomen en vermogen, maar ook dat met het vervallen van de inkomensafhankelijke bijdrage de inkomensgrenzen zijn vervallen. Dat lijkt tegenstrijdig. De bijdrage is nu een abonnementstarief.
- Heeft het invoeren van het abonnementstarief per 1 januari 2019 geleid tot een toename van aanvragen voor schoonmaakondersteuning en ondersteuning mobiliteit?
- Hoe zullen de Wmo-kosten de komende vijf tot tien jaar uitvallen door de demografische ontwikkelingen, bij gelijkblijvend Wmo-beleid?

SP is het ermee eens dat de verordening niet voor een jaar geldt, maar wel aanpasbaar is. SP vraagt om de raad wel tijdig daarover te informeren. Graag wil SP dat het beleidsstuk ‘Samen verder’ wordt meegenomen in de verordening. SP vraagt het college om alles te doen ten behoeve van een goede communicatie met de adviesraden

ChristenUnie constateert dat De Toegang een plaats heeft gekregen in de verordening en dat overall het tijdspad goed wordt aangegeven, behalve in 2.1.1. Daar zou in plaats van ‘zo snel mogelijk’ een tijdslimiet moeten worden genoemd. Wanneer is er sprake van een spoedeisend geval?

Onder maatschappelijke opvang staat nu, dat een dakloze die voor zijn detentie of opname niet dakloos was, niet in aanmerking komt voor maatschappelijke opvang. Hoe wordt dit bedoeld? In de verordening van 2015 stond in artikel 9 dat een client in aanmerking kan komen voor maatschappelijke opvang als hij dakloos is, al of niet voorafgaand aan detentie of opname. Dat lijkt het tegenovergestelde en is een beleidsaanpassing.

De toelichtende tekst over de eigen bijdrage is erg complex. Is het wel juist weergegeven? Is het genoemde minimabeleid nieuw of bestond het al?

D66 vindt de verordening nog niet overall goed leesbaar. Er zijn ook cursussen om teksten nog makkelijker leesbaar te maken. D66 heeft nog twee punten, maar stemt voor de rest in met de verordening. In 2.2.1 moet inderdaad een tijd worden genoemd. Met artikel 6.3.4 en de verschillende ondersteuningstarieven is men in Emmen uitgebreider dan in andere gemeenten. Staat Emmen hier juridisch inderdaad sterk genoeg in?

VEVN vraagt de wethouder hoe het gaat met de wisselwerking tussen het college en de adviesraden. Slechts een van de vier adviesraden heeft gereageerd en twee keer heeft de gemeente geen ontvangstbevestiging gestuurd.

GroenLinks kan zich in grote lijnen vinden in de verordening. Hoe zijn de percentages tot stand gekomen van de verschillende tarieven voor ondersteuning in artikel 6.3.4?

50PLUS kan zich volledig vinden in de verordening. Wanneer het noodzakelijk is, moeten wel tussentijds aanpassingen kunnen worden aangebracht in de verordening.

Wethouder Rink zegt over de communicatie met de adviesraden, dat de Wmo-raad positief is over het in september oppakken van de afspraken. In december zit men weer met de drie

adviesraden en de drie portefeuillehouders om tafel. Twee keer is geen ontvangstbevestiging gestuurd, omdat het college over het betreffende advies nog geen besluit had genomen.

Het punt van de verschillende percentages van vergoedingen bij pgb's is in juni 2019 al behandeld. Nu is dat dus bestaand beleid dat wordt voortgezet.

Na een melding bij De Toegang wordt doorgaans binnen vijf werkdagen contact opgenomen. De wethouder is bereid te overleggen met De Toegang welke termijn in artikel 2.1.1 te noemen is. Hij zal de uitkomst voor de raadsvergadering schriftelijk laten weten.

Het minimabeleid staat sinds 2019 in de verordening. Inkomensafhankelijkheid wil zeggen dat de eigen bijdrage bij een inkomen onder 110% van het sociaal minimum wordt kwijtgescholden. Er geldt geen plafond meer.

Bij spoedeisende gevallen gaat het om levensbedreigende situaties en niet uitstelbaar optreden.

De vraag over maatschappelijke opvang ontvangt de wethouder graag schriftelijk van de ChristenUnie. Hij zal daar schriftelijk op reageren.

De kosten van vergrijzing houdt men nauw in de gaten. Men ziet de dreiging. Cijfers heeft de wethouder nog niet. Tien jaar verder kijken is lastig als het gaat om te ontvangen gelden. Wel kan een berekening worden gemaakt voor gelijkblijvend Wmo-beleid. Misschien kan men die cijfers zo snel mogelijk gaan delen.

Het verschil tussen ondersteuning bij dagelijkse handelingen via Wmo en via zorgverzekering of Wlz is als volgt. Wmo geeft ondersteuning en regie bij hoe men iets zelf kan doen en de zorgverzekering of Wlz geven zorg als men iets niet meer zelf kan.

CDA reageert dat er een grijs gebied ligt tussen Wmo en wijkverpleging.

Wethouder Rink is dat met CDA eens. In dat gebied is er een kantelmoment. Het gaat om signaleren, maar soms willen mensen dingen zelf blijven doen ook al lukt het niet goed meer.

Tussen mantelzorg en zorg via een pgb bevindt zich ook een grijs gebied. Wanneer iemand de zorg die een mantelzorger geeft, graag via een pgb wil ontvangen, dan moet daarvoor een indicatie worden aangevraagd. Na toekenning kan die zorg in natura worden gegeven of via een pgb. In het laatste geval kan de zorg eventueel door de huidige mantelzorger worden gegeven. Het is een heel traject. De cliënt moet pgb-vaardig zijn en er worden eisen gesteld aan de zorgverlener. Een mantelzorger kan niet automatisch zorg via een pgb gaan leveren.

De gemeente kan ingrijpen bij een vermoeden van niet volledige pgb-ondersteuning, maar doet ook steekproeven. Ook geldt het beleid toezicht en handhaving.

Voor een vervoermiddel wordt een indicatie gegeven als een maatwerkvoorziening noodzakelijk is. Voor een e-bike zal niet zomaar een indicatie worden gegeven, omdat dit een algemeen gebruikelijk en beschikbaar vervoermiddel is, geen specifieke voorziening.

In juni moest vanwege een rechterlijke uitspraak snel de oude verordening worden aangepast.

De wethouder deelt de zorgen over vergrijzing en mantelzorg en zal dit onderwerp meenemen bij het herijken van het mantelzorgbeleid in 2020.

Het punt van mogelijk dubbel werk van casemanagers dementie neemt de wethouder mee.

Een evaluatie van de verordening over een jaar zou kunnen.

Tweede termijn

PvdA is tevreden met de antwoorden. Het mag een A-stuk worden.

CDA is blij met de toezegging om te berekenen wat de demografische ontwikkelingen betekenen voor de Wmo-kosten en 'zo snel mogelijk' in te vullen bij 2.1.1.

CDA vraagt of wel eens een pgb-aanvraag voor bestaande vrijwillige hulp uit het netwerk wordt geweigerd. Beter moet worden uitgelegd wat inkomensafhankelijkheid bij het nieuwe minimabeleid inhoudt. Heeft invoering van het abonnementstarief gevolgen gehad?

ChristenUnie zal de vraag over maatschappelijke opvang doen toekomen en krijgt daar graag voor de raad antwoord op. Komen spoedeisende gevallen wel eens voor?

D66 is ermee akkoord dat het een A-stuk wordt, mits de nummers van de verordening en van de beschrijving ervan met elkaar corresponderen.

Wethouder Rink laat weten dat de invoering van het abonnementstarief geleid heeft tot een stijging in aanvragen voor huishoudelijke hulp en woningaanpassing. Wat betreft woningaanpassing is het al meegenomen in de Berap. Het geeft dus hinder, maar leidt nog niet

tot uitzetting van kosten. Het zal wel bij het vaststellen van de nieuwe gebiedsbudgetten aan de orde komen.

Als bepaalde hulp al wordt geleverd via het sociale netwerk is die al geregeld en kan daarvoor geen ondersteuning (via zin of pgb) worden verkregen.

Het minimale beleid houdt in dat bij een laag inkomen de eigen bijdrage wordt kwijtgescholden.

CDA reageert dat met de term 'inkomensafhankelijk' gauw de link wordt gelegd naar het oude beleid. Het moet duidelijker worden omschreven.

Wethouder Rink reageert dat de eigen bijdrage vanaf 1 januari 2019 niet meer inkomensafhankelijk is, maar wel kan worden kwijtgescholden.

Wmo-ondersteuning is geen zorg en daarom niet vaak spoedeisend.

De nummering zal worden aangepast.

Voorzitter Huttinga vraagt of het een A-stuk kan worden. Er zijn wel een aantal zaken die in korte tijd moeten worden aangepast.

ChristenUnie wil een voorbehoud voor het geval blijkt dat er ten aanzien van daklozen een beleidswijziging geldt.

Voorzitter Huttinga concludeert dat het daarom als B-stuk doorgaat en een A-stuk wordt wanneer ChristenUnie laat weten dat dit kan.

8. Bespreken A-stukken: n.v.t.

9. Onderwerpen ter bespreking: n.v.t.

10. Vaststellen verslag vergadering: n.v.t.

11. Ingekomen stukken vanuit het college/presidium

Er worden geen stukken ter agendering genoemd.

12. Overige ingekomen stukken: n.v.t.

13. Sluiting

Voorzitter Huttinga bedankt iedereen en sluit de vergadering om 21.35 uur.